

OUDERS VAN WAARDE

Tien tips om uw kind meer te laten lezen

Leren lezen is een van de belangrijkste vaardigheden die kinderen op de basisschool leren.

Kinderen die veel lezen:

- kennen vier keer zoveel woorden als kinderen die weinig lezen
- hebben meer inzicht in de opbouw van teksten
- hebben meer kennis van de wereld.

Vlot en goed leren lezen aan het begin van de basisschool is belangrijk omdat bij veel vakken op school teksten een belangrijke rol spelen. Als kinderen niet goed kunnen lezen, betekent dit een grote handicap voor het verwerven van kennis op allerlei terreinen.

Het boek heeft grote concurrentie van nieuwere media zoals televisie en (spel)computer. Maar ook voor het laatste is goed kunnen lezen onmisbaar.

U kunt veel doen om de leesontwikkeling van uw kind te stimuleren. Daarom hieronder tien tips om uw kind meer te laten lezen.

1. Begin zo vroeg als kan met voorlezen

Uit onderzoek op het gebied van lezen blijkt dat kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen, beter gemotiveerd zijn om te leren lezen. Ze blijken taalvaardiger te zijn, begrijpen teksten beter en hebben meer succes op school dan kinderen die niet of heel weinig zijn voorgelezen. Ook met uw dreumes of peuter kunt u al beginnen met plaatjes kijken en voorlezen. Er zijn prachtige prentenboeken. Ook voor uw peuter kunt u al een gratis kinderlidmaatschap van de plaatselijke bibliotheek verkrijgen.

2. Lees met vaste regelmaat

Het is beter voor de leesontwikkeling iedere dag tien minuten samen te lezen of voor te lezen dan dat u één keer per week een uur hieraan besteedt. Dus maak met uw kind bij voorkeur dagelijks minimaal tien minuten vrij om rustig (voor) te lezen. Ook in de zomervakantie. Uit onderzoek blijkt dat de technische leesvaardigheid van de leerlingen in zomervakantie terugloopt. We noemen dit de 'zomerdip'. Met het boek Vos en Haas kunnen ouders tijdens de zomervakantie het leesniveau op peil houden, www.leestrainer.nl is een goede hulp.

3. Blijf zo lang als kan voorlezen, stel vragen en praat verder

Ook kinderen die zelf kunnen lezen vinden het fijn om voorgelezen te worden. Bovendien oefent u hiermee de luistervaardigheden en woordenschat. Overigens hoeven dit niet alleen leesboeken te zijn. Informatieve teksten uit kranten of tijdschriften kunnen ook samen gelezen worden. Zo blijven kinderen geïnteresseerd in verschillende soorten leesbronnen.

Praten met kinderen over een boek kan heel verrassend zijn. Wanneer een kind zijn ervaringen met een boek met anderen kan bespreken leidt het vaak ook tot nieuwe ideeën en inzichten, tot een beter begrip van het boek en een groter plezier in het lezen. Door bijvoorbeeld uw kind te vragen een voorspelling te doen over het verdere verloop van het verhaal of boek oefent u vaardigheden die te maken hebben met begrijpend lezen.

4. Kies een boek dat past bij de ontwikkeling en belangstelling van uw kind

Om het leesniveau van een kind te meten en te toetsen wordt op scholen gebruik gemaakt van het AVI-systeem. Uitgevers van kinderboeken hanteren ook deze twaalf leesniveaus. Voor het aanschaffen en lenen van boeken kunt u ook gebruik maken van deze AVI-aanduidingen. Er zijn twaalf – in principe aan de leerjaren gekoppelde – AVI-niveaus. Zo geeft AVI-M3 het leesniveau aan van de gemiddelde leerling halverwege groep 3 (M = Medio) en AVI-E3 het leesniveau van de gemiddelde leerling eind groep 3 (E = Eind). Er zijn twee niveaus met een afwijkende aanduiding: AVI-Start voor beginners (gaat vooraf aan AVI – M3) en AVI-Plus dat aangeeft dat het leesniveau van de leerling hoger is dan het gemiddelde niveau van leerlingen aan het eind van groep 7 (volgt op AVI – E7).

Daarnaast is het minstens zo belangrijk dat uw kind met plezier leest en geïnteresseerd is in het onderwerp. Laat uw kind daarom in een bibliotheek uitzoeken wat het zelf leuk vindt. Een boek waar een kind zin heeft, geeft de meeste kans op succes.

Naast leesboeken met een verhaal, zijn er ook veel informatieve boeken over allerlei onderwerpen te leen. Als er in de klas over een bepaald thema wordt gewerkt, kunt u met een kind gericht een informatieboek hierover uitzoeken.

Ook op verschillende websites kunt u zich laten informeren over leuke en interessante kinder- en jeugdboeken (zie tip 10). Speciaal aanbevolen voor dyslectische kinderen en kinderen met een taalachterstand of kinderen die om wat voor reden dan ook graag makkelijke boeken lezen zijn er de boeken in de Kokkelreeks, spannend en met vaart geschreven.

5. Verdiept u zich in de verschillende soorten lezen

Het leesonderwijs op de basisschool wordt ingedeeld in voorbereidend, aanvankelijk en voortgezet lezen. Het voorbereidend lezen vindt plaats in groep 1 en 2. Het echte 'leren lezen', ook wel aanvankelijk lezen, gebeurt vooral in groep 3. In het algemeen spreekt men vanaf groep 4 van voortgezet lezen. Daarbij wordt het accent gelegd op het vlot lezen en het begrijpend lezen. Bij het laatste gaat het erom dat een leerling ook 'snapt wat er staat'. Studerend lezen gaat nog verder. Vanaf groep 7 leren kinderen informatie te verwerven door het lezen van teksten. Het is de bedoeling dat een kind de informatie uit een tekst zelfstandig kan verwerken voor een spreekbeurt, werkstuk of proefwerk.

6. Vraag ondersteuning van school

Onderzoek wijst keer op keer uit dat ouders grote invloed hebben op het leren lezen van kinderen. Goede leesouderhulp kan het rendement van het leesonderwijs vergroten. Vraagt u gerust aan de leerkracht met welke soort lezen uw kind zich op dit moment bezig houdt en hoe u daarbij kunt helpen.

7. Laat zien dat boeken erbij horen

De houding van ouders ten opzichte van lezen is heel belangrijk. Door zelf regelmatig met uw kind naar de bibliotheek of boekwinkel te gaan geeft u uw kind het belang van boeken en van lezen mee. Tijdens de Kinderboekenweek (tweede week oktober) worden er in de bibliotheek en de boekwinkel uiteenlopende activiteiten voor kinderen georganiseerd.

De kinderboekenjury stelt leuke prijzen beschikbaar voor kinderen die mee doen aan de kinderboekenjury. Dit kan een goede motivatie zijn uw kind hieraan mee te laten doen. Meer informatie hierover vindt u op www.cpnb.nl/kj. Voor jongeren is er een soortgelijke mogelijkheid via de website, www.jongejury.nl.

Populaire boeken komen ook steeds vaker op de markt als luister-cd. Bijvoorbeeld tijdens lange autoritten kan het een plezierige onderbreking zijn hier gezamenlijk naar te luisteren. En ook samen met uw kind de verfilming van een boek bekijken kan een leuke activiteit zijn.

8. Organiseer eens een boekenmarkt op school

In de periode van de Kinderboekenweek kan de school of ouderraad een boekenmarkt organiseren. Op het schoolplein kunnen alle basisscholieren hun boeken verkopen en van het geld dat ze verdienen bijvoorbeeld nieuwe boeken kopen. Kinderen wisselen zo niet alleen boeken uit maar ook ervaringen. Er kunnen levendige discussies ontstaan over boeken die hen hebben geraakt of juist niet.

In het verlengde hiervan ligt een 'boekenbende'. Enthousiaste leerlingen kunnen met elkaar een boekenbende opzetten. Zo'n groep komt bijvoorbeeld in de middagpauze, na schooltijd of op woensdagmiddag bij elkaar om te lezen, een boek te bespreken of samen een activiteit uit te voeren. Daarmee kan zo'n initiatief heel goed passen binnen een verlengde schooldag en een brede school. Onder leiding van bibliothecaris, een leerkracht of een vrijwilliger zijn kinderen actief bezig met leesactiviteiten. Alle basisschoolleerlingen kunnen deelnemen aan een boekenbende. In de praktijk zullen het vooral kinderen uit de bovenbouw zijn die meedoen. Een boekenbende bestaat meestal uit 8 tot 12 leerlingen. Voor scholen die boekenbendes willen opzetten, is een draaiboek ontwikkeld met een praktisch stappenplan. Daarin aandacht voor voorbereiding, de eerste bijeenkomst, de overige bijeenkomsten en afsluiting/evaluatie. Ook zijn er hulpmiddelen zoals een globale planning, brief voor ouders, gespreksleidraad evaluatie, invulformulier evaluatie. Zie voor meer info www.lezen.nl.

En hoe staat het met de schoolbibliotheek? Voor de leesbevordering van leerlingen helpt natuurlijk ook de schoolbibliotheek. Om de boeken dichterbij de kinderen te brengen kan het goed zijn de 'schoolbieb' een nieuwe, frisse vorm te geven. In de brochure 'Naar een schoolbibliotheek nieuwe stijl' op www.kunstvanlezen.nl is hierover meer te lezen.

9. Zoek hulp als uw kind moeite houdt met lezen

Juist als uw kind moeite heeft met lezen is het belangrijk te blijven lezen, want 'lezen leer je door te lezen'. Belangrijk hierbij is dat u uw kind niet onder druk zet, maar een ontspannen sfeer weet te creëren. Zorg dat het (samen) lezen voor uw kind iets plezierigs is. Moedig als ouder uw kind tijdens het lezen aan en geef een complimentje als het goed gaat. Het kind ervaart hierdoor dat het lezen lukt en krijgt meer zelfvertrouwen. Er zijn ook speciale Samenleesboeken verkrijgbaar (uitgeverij Delubas). Deze boeken bevatten afwisselend tekst voor een beginnende (het kind) en een gevorderde lezer (bijvoorbeeld de ouder).

Laat uw kind vooral teksten lezen over onderwerpen die het interesseert of waar het veel van afweet. Houd ook contact met (de leerkracht van) de school over de leesontwikkeling van uw kind. Treedt er weinig of geen verandering in de leesvaardigheid van uw kind op, schakel dan samen met de leerkracht de intern begeleider in. En vraag op school naar het protocol leesproblemen en dyslexie.

10. Interessante websites over lezen:

- www.ouders.net
- www.lezen-met-kinderen.nl; overzicht van kinderboeken gerangschikt naar leeftijd, recensies, voorleestips en nieuws.
- www.lezen.nl; website van de Stichting Lezen.
- www.cpnb.nl; informatie over Kinderboekenweek, kinderjury, bekronen van kinderboeken en Nationale Voorleesdagen
- www.christelijkekinderboeken.nl; website met informatie over christelijke kinder- en jeugdboeken.
- www.leesplein.nl; website met veel informatie over kinder- en jeugdboeken, kinder- en jeugdboekenauteurs, bekroningen en over belangrijke acties.
- www.avi.cito.nl; website van Cito met meer informatie over AVI-systeem.
- www.boekweb.com; website met verzameling van alle boeken-links.
- www.lezenschrijven.nl; website met informatie over laaggeletterdheid.
- www.hetbegintmetlezen.nl website van het project 'Het begint met lezen'.
- www.leesgoedplus.nl; website over boeken en cultuur voor kinderen van vier tot vijftien jaar.
- www.boekenjeugdguids.nl; internetgids met ruime selectie jeugdboeken, speciaal geselecteerd door deskundigen
- www.voorleesexpres.nl; een voorleesproject waarbij jongeren wekelijks voorlezen aan kinderen thuis om zo hun taalachterstand te verkleinen.
- www.voorleesvogel.nl; website met informatie over voorlezen aan jonge kinderen.
- www.samenwerkendekinderboekwinkels.nl; website met informatie over kinderboekwinkels, aanbiedingen, activiteiten en acties.
- www.debibliotheken.nl; website van de Vereniging Openbare Bibliotheken
- www.jeugdbibliotheek.nl; website voor de jeugd van de Openbare Bibliotheken.
- www.leesadviesbureau.nl; website waarop kinderen en jongeren op basis van hun profiel leestips krijgen.
- www.kindentaal.nl; informatie over taalontwikkeling en –stimulering.
- www.boekenzoeker.org; boekentips voor jongeren van acht tot achttien.
- www.bazarweb.nl; een leesbevorderingsprogramma voor het gehele vmbo.
- www.leeskr8.nl; multimediaal programma voor vmbo-leerlingen om het leesplezier te vergroten.

- www.jongjury.nl; website voor jongeren van twaalf tot zestien jaar om het beste jeugdboek te kiezen.
- www.boekenjeugdguids.nl; website met internetgids voor jeugdboeken.
- www.makkelijklezenplein.nl; website met tips voor kinderen die lezen moeilijk vinden en informatie voor o.a. ouders.
- www.leesfeest.nl; voor alle kinderen die leesfreaks zijn, een voorproefje van een nieuw boek, maandelijkse column van een bekende schrijver, leesestafette en nog veel meer.
- www.ezzulia.nl; informatie over boeken in alle genres, grootste boekenforum van Nederland.
- www.boekmeter.nl; zowel informatie over boeken die momenteel in de winkel liggen, als over een steeds groter aantal oudere boeken.
- www.schooltv.nl/leesdas; digitale leesboekjes voor groep 3 en 4.

ouders van waarde

ouders van waarde is de landelijke organisatie van en voor ouders, ouder- en medezeggenschapsraden in het christelijk, katholiek en oecumenisch onderwijs. Kijk voor meer informatie op www.ouders.net.

ouders van waarde | Postbus 125 | 3970 AC Driebergen | 0343 513434 | www.ouders.net

